

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2639/2534

กรมสรรพากร โจทก์ นาย จำ เนียร รอดสวัสดิ์ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 173, ป.พ.พ. มาตรา 167, ป.พ.พ. มาตรา 191, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14, ป.พ.พ. มาตรา 181

ย่อ / หลักกฎหมาย

การแจ้งการประเมินภาษีอากรมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดียอมเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 173 เริ่มนับใหม่เมื่อพ้นระยะเวลาสามสิบวันที่กำหนดให้นำค่าภาษีไปชำระตามหนังสือแจ้งการประเมินและพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์การประเมินตามประมวลรัษฎากรอันโจทก์อาจบังคับยึดทรัพย์หรือใช้สิทธิฟ้องร้องได้ แต่เมื่อโจทก์ฟ้องคดีนี้เกิน 10 ปีแล้ว จึงขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 167 แม้โจทก์จะมีหนังสือแจ้งการประเมินไปยังจำเลยครั้งที่สองก็ไม่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงแล้วสะดุดหยุดลงอีก เพราะจะมีผลเป็นการขยายอายุความที่กฎหมายกำหนดไว้ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 191.

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า เจ้าพนักงานประเมินภาษีอากรของโจทก์มีเหตุอันควรเชื่อว่าห้างหุ้นส่วนจำกัดสวัสดิ์ภาพยนตร์ ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2517-2518 ไม่ถูกต้องตามจริง เจ้าพนักงานประเมินภาษีอากรจึงออกหมายเรียกให้จำเลยในฐานะผู้จัดการห้างดังกล่าวไปพบ และให้นำสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานไปมอบให้เพื่อตรวจสอบไต่สวน แต่จำเลยเพิกเฉย เจ้าพนักงานจึงได้ประเมินเรียกเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากห้างสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปีพ.ศ. 2517-2518 ให้ถูกต้อง เจ้าพนักงานประเมินภาษีอากรของโจทก์แจ้งการประเมินภาษีให้ห้างดังกล่าวทราบโดยวิธีปิดหนังสือแจ้งภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ประตูบ้านสำนักงานใหญ่ของห้างเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2526 แต่ห้างก็ไม่นำเงินภาษีดังกล่าวไปชำระแก่โจทก์และไม่ยื่นอุทธรณ์การประเมินภาษีต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การไม่ชำระภาษีเพิ่มภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการประเมินห้างดังกล่าวต้องรับผิดชอบเสียเงินเพิ่มภาษี 466,964.69 บาท จำเลยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างดังกล่าวประเภทไม่จำกัดความรับผิด จึงต้องร่วมรับผิดชอบชำระภาษีอากรให้แก่โจทก์ โจทก์มีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระภาษีอากรค้างจำนวนดังกล่าวแล้ว 2 ครั้ง ทางไปรษณีย์ตอบรับอันมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า 30 วัน แต่จำเลยเพิกเฉย จำเลยไม่มีทรัพย์สินอื่นใดที่จะยึดมาชำระหนี้ได้ ขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาด และพิพากษาให้จำเลยเป็นบุคคลล้มละลายจำเลยให้การว่า เจ้าพนักงานประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี พ.ศ. 2517 และ 2518 ของห้างหุ้นส่วนจำกัดสวัสดิ์ภาพยนตร์เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2521 ดังนั้น อายุความหนี้ภาษีเงินได้นิติบุคคลดังกล่าวย่อมสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 173 เริ่มนับอายุความขึ้นใหม่ตามมาตรา 181 วรรคสอง ตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2521 สิทธิเรียกร้องในหนี้ภาษีดังกล่าวมีอายุความ 10 ปี ตามมาตรา 167 ครบกำหนดอายุความวันที่ 30 สิงหาคม 2531 โจทก์ฟ้องให้จำเลยล้มละลายวันที่ 4 มกราคม 2532 เกิน 10 ปี ฟ้องโจทก์ขาดอายุความศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า คดีของโจทก์ขาดอายุความไม่จำต้อง

วินิจฉัยปัญหาอื่นอีกต่อไป พินาศายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ พิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงตามฟ้องโจทก์ คำให้การจำเลยและตามที่โจทก์จำเลยแถลงรับกัน ในรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นลงวันที่ 23 มีนาคม 2532 ฟังได้ว่า จำเลยเป็นหุ้นส่วน ประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบและหุ้นส่วนผู้จัดการทางหุ้นส่วนจำกัดสวัสดิภาพยนต์ ซึ่งค้างชำระ ภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ.2517 กับปีพ.ศ. 2518 รวมทั้งเพิ่มภาษีด้วยเป็น เงินทั้งสิ้น 466,964.96 บาท โจทก์ได้มีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระหนี้แล้ว 2 ครั้ง ทาง ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับจำเลยได้รับหนังสือแล้ว ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 6 ถึง 9 ภาษี ดังกล่าวจดทักได้ประเมินคดีออกหนังสือแจ้งการประเมินเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2521 ตาม เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 2 และ 3 หนังสือแจ้งการประเมินดังกล่าวเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แผนก สารบรรณของโจทก์จัดส่งให้จำเลยทางไปรษณีย์ซึ่งโดยปกติแล้วเรื่องจะย้อนกลับไปฝ่าย ตรวจสอบ และฝ่ายตรวจสอบจำบันทึกไว้ว่า"ลงทะเบียนปิดเรื่องแล้ว" คราวนี้จะมีการส่งหนังสือถึง จำเลยและจำเลยได้รับหนังสือหรือไม่ โจทก์ไม่ยืนยัน เพราะไม่มีใบตอบรับด้วยเหตุนี้โจทก์จึงได้ จัดการส่งหนังสือแจ้งการประเมินเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 2 และ 3 ให้จำเลยอีก จำเลยได้รับ หนังสือแล้วตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 4 และ 5 พิเคราะห์แล้ว สมควรวินิจฉัยฎีกาของจำเลย ที่ว่าสิทธิเรียกร้องของโจทก์เพื่อเอาค่าภาษีรายพิพาทนี้ขาดอายุความหรือไม่เสียก่อนศาลฎีกาเห็น ว่า ข้อเท็จจริงได้ความว่า โจทก์มีหนังสือแจ้งการประเมินภาษีเงินได้รายพิพาทนี้ไปยังจำเลยตาม หนังสือแจ้งการประเมิน ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2521 เจ้าหน้าที่แผนกสารบรรณของโจทก์มีหน้าที่ จัดส่งหนังสือดังกล่าวไปยังจำเลยโดยทางไปรษณีย์ แต่โจทก์ไม่ยืนยันว่าจำเลยได้รับหนังสือ ดังกล่าวแล้วหรือไม่ เพราะไม่มีใบตอบรับ ต่อมาเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2526 โจทก์จึงส่งหนังสือ แจ้งการประเมินนั้นไปยังจำเลยอีกครั้งหนึ่งและจำเลยได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว เมื่อจำเลยให้การ ปฏิเสธว่าอายุความหนี้ภาษีเงินได้รายนี้สะดุดหยุดลงตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม 2521 ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 173 และเริ่มนับอายุความขึ้นใหม่ตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2521 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 181 วรรคสอง จึงเป็นหน้าที่ของ โจทก์ที่จะนำสืบให้เห็นว่า ในการส่งหนังสือแจ้งการประเมินไปยังจำเลยครั้งแรก จำเลยยังมิได้รับ หนังสือนั้น แต่โจทก์ไม่มีหลักฐานการแจ้งการประเมินครั้งแรกมาแสดง ทั้ง ๆ ที่โจทก์ได้แถลงรับว่า เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แผนกสารบรรณของโจทก์เองเป็นผู้จัดการส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งโดยปกติ แล้วย่อมจะส่งกันโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับและสามารถรู้ผลการส่งได้ในเวลาไม่กี่วัน เท่านั้น ดังเช่นการส่งของโจทก์ในครั้งที่สองแต่หลักฐานการส่ง ผู้จัดส่งตลอดจนใบรับที่แสดงว่าได้ ส่งหนังสือแจ้งการประเมินครั้งแรกให้แก่จำเลยรับไปโจทก์ก็มีได้นำสืบ และไม่มีมาเป็นพยาน สนับสนุนข้ออ้างกลับได้ความตามคำแถลงของโจทก์และในบันทึกท้ายหนังสือแจ้งการประเมิน ครั้งแรกโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบของโจทก์บันทึกไว้ว่า "ลงทะเบียนปิดเรื่องแล้ว เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2521" แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่แผนกสารบรรณของโจทก์ได้ส่งหนังสือแจ้งการประเมิน ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2521 ไปยังจำเลยและจำเลยได้รับหนังสือดังกล่าวแล้วอย่างช้าในวันที่ 6 กันยายน 2521 มิฉะนั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบของโจทก์จะบันทึกการปิดเรื่องไว้ทำไม เมื่อจำเลย ปฏิเสธว่าคดีโจทก์ขาดอายุความโจทก์จะต้องนำสืบให้ศาลเชื่อว่าเป็นดังที่โจทก์กล่าวอ้าง และการ นำสืบข้อเท็จจริงดังกล่าวก็เป็นการนำสืบในสิ่งที่อยู่ในการรู้เห็นของโจทก์เมื่อโจทก์มีได้นำสืบ ข้อเท็จจริงจึงต้องฟังว่า โจทก์ได้แจ้งการประเมินให้จำเลยทราบแล้วอย่างช้าเมื่อวันที่ 6 กันยายน

2521การประเมินของเจ้าพนักงานประเมินซึ่งมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดี ดังนั้นการแจ้งการประเมินภาษีอากรย่อมเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 173 อายุความเรียกร้องให้จำเลยเสียภาษีรายพิพาทจึงเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ 7 ตุลาคม 2521 ซึ่งพ้นระยะเวลาสามสิบวันที่กำหนดให้นำค่าภาษีไปชำระตามหนังสือแจ้งการประเมินและพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์การประเมินตามประมวลรัษฎากรอันโจทก์อาจบังคับยึดทรัพย์หรือใช้สิทธิฟ้องร้องได้เป็นต้นไป โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2532 เกิน 10 ปีแล้ว คดีโจทก์จึงขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 167 ที่โจทก์มีหนังสือแจ้งการประเมินไปยังจำเลยครั้งที่สองในปี พ.ศ. 2526 จึงไม่ทำให้อายุความที่สะดุดหยุดลงแล้วสะดุดหยุดลงอีก เพราะจะมีผลเป็นการขยายอายุความที่กฎหมายกำหนดไว้ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 191... ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาข้ออื่นต่อไป"พิพากษากลับ ให้บังคับคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น.

องค์คณะ

จรัส อุดมวรชาติ · สวิน อักษรายุธ · ประจักษ์ พุทธิสมบัติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2639/2534>